

**Namangan Davlat Universiteti Fizika-
Matematika fakulteti
Kasb ta'limi yo`nalishi**

404-guruh talabasi

ISTAMALIYEVA HILOLAning

**MAHSULOT ISHLAB CHIQARISH
ASOSLARI
fanidan tayyorlagan**

REFERAT ISHI

Mavzu: Yubkalarga ishlov berish.

- **REJA:**

1.YUbkalar tikish.

2.YUbka taqilmasini tikish.

3.YUbkaning yuqori qirqimiga ishlov berish

**4.YUbka orqa bo`lagidagi kesimga ishlov
berish.**

5. YUbka etagini tikish

YUbkalar tikish.

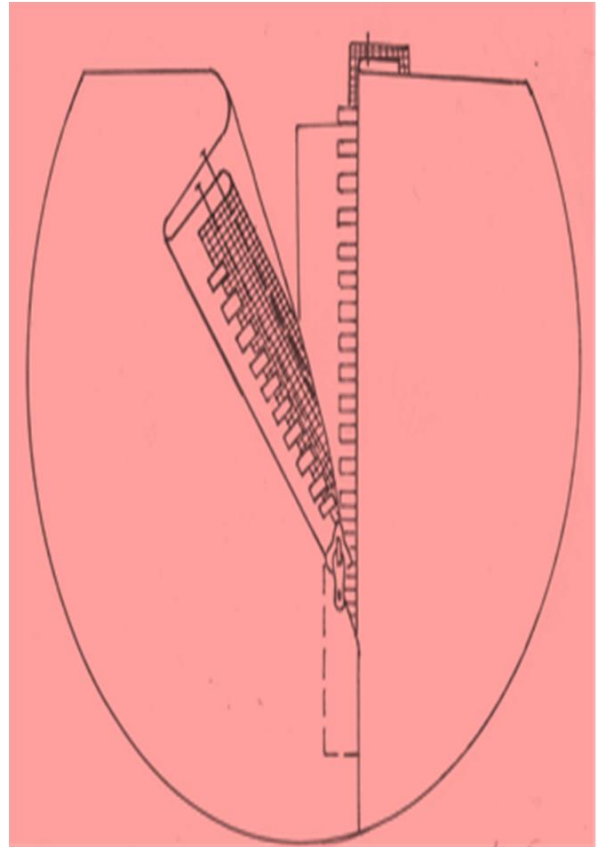
YUbkalar belda turadigan kiyim bo`lib, nimchalar, jaketlar bilan komplekt tarzda yoki mustaqil kiyim sifatida tikiladi. YUbkalar turli shakl va turli siluetli bo`ladi. siluetiga binoan to`g`ri, konussimon bo`ladi. to`g`ri siluetli yubkalaor o`z navbatida keng va tor tikilgan bo`lishi mumkin. Tor yubka past tomonida kesimli, bitta yoki bir nechta yotqizib dazmollangan taxlamali qilib tikiladi. etagi tomon kengaya borgan yubkalar klyosh, yarim klyosh, "qo`ng`iroqsimon" bo`lishi mumkin.

YUbkalar birlashtiruvchi choklari binoan quyidagilarga bo`linadi: bir chokli, ikki chokli, to`rt chokli, olti chokli, sakkiz chokli. YUbkalar cho`ntakli, koketkali va turli bezak elementlari bilan tikilishi mumkin. YUbka taqilmalari

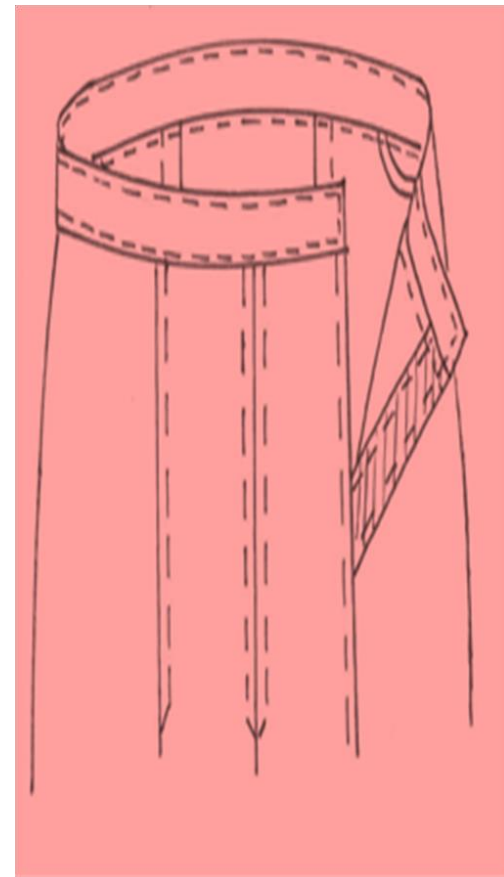
YUbka taqilmasini tikish.

YUbka taqilmasi chokda yoki taxlamada bo`ladi. chokdagi "molniya" tasmali taqilmani tikishning bir necha usullari bor. Taqilmaning ikkala tomonini bir xil qilib tikish uchun , yubka choklari biriktirib tikilgandan va yorib dazmollangandan keyin, "molniya" tasmaning o`ngi yubkaning teskarisiga qaratilib, dazmollangan taqilma chetlari ustiga qo`yiladi. Avval ko`klab biriktirib olinadi, so`ngra taqilma bukilgan ziylaridan 0,5 sm tashlab bostirib tikiladi.

"Molniya" tasmani ko`rinmaydigan qilib tikish ham mumkin, bunda taqilmaga qo`shimcha tikish haqi beriladi. Tasma taqilayotganda ich kiyimni ilib ketmasligi uchun ehtiyot ko`rinma qo`yilsa yaxshi bo`ladi. ehtiyot ko`rinma 8-9 sm kenglikda bichib olinadi, uning uzunligi taqilima uzunligiga mos bo`ladi. Ko`rinmani teskarisini ichkariga qilib uzunasiga ikki bukib dazmollanadi, yon va past qirqimlari yo`rmasladi.

"Molniya" tasmani bukish joyidan har xil oraliqda puxtalanadigan qilib tikish ham mumkin. Bu usul kiyimlarni yakka tartibda tikishda ko'p qo'llaniladi. YUbka yon choklariga ishlov berilgandan so'ng, orqa bo'lakning bukib dazmollangan joyi tagiga "molniya" tasmaning o'ng qismi ochilgan holda, taqilma joyining ziya molniya bo'g'inelariga yopishib turadigan qilib qo'yiladi. Bukilgan ziydan 2-3 mm oraliqda ko'klab ulanadi. keyin esa chap tomoni ko'klanadi, buning uchun "molniya" tasma yopiladi, old bo'lak tomondagi bukilgan joyi orqa bo'lak tomondagi bukilgan joyiga taqab qo'yiladi va old bo'lakka "molniya" tasma ko'klab biriktiriladi. O'ng tomondagi old bo'lakning yuqori qirqimidan boshlab, orqa bo'lakning yuqori qirqimigacha bitta

YUbkaning yuqori qirqimiga ishlov berish.

YUbkaning yuqori qirqimiga modelga qarab ulama belbog' bilan yoki korsaj lenta bilan ishlov berish mumkin. YUbkaning yuqori ziya teskarisiga yon choklaridan 2 sm oraliqda tayyor holda 0,5 sm kenglikda va 7,0 sm uzunlikda ikkita ilgich puxtalab qo'yilishi kerak. YUqori qirqimiga ishlov berishdan oldin yubkaning tikilish sifati, bel chizig'ining shakli tekshiriladi va yuqori qirqimi bo'ylab o'lchab ko'riladi. YUbka gavdada bimalol turishi uchun, yuqori qirqim uzunligi bel yarim aylanasi o'lchovidan 0,5-1,0 sm ortiqroq bo'lishi kerak.

SHu bilan birga yubka teskari tomonidan yon choklari ustiga ikkita ilgichni uchlarini belbog' ostiga kiritib tikib ketiladi. Belbog' yubka teskari tomonidan, namlangan dazmolmato qo'yib dazmollanadi. Bu usul asosan kiyimlarni yakka tartibda tikishda qo'llaniladi. Ulama belbog'ni tikishda ostki belbog'ning qirqimi yo'rmalamasdan ichki tomoniga bukib puxtalash ham mumkin, bunda ostki belbog'ning bukilgan ziyi belbog' ulangan chokni 0,2-0,3 sm ga yopib turishi kerak.

Belbog'ning bukish chizig'idan 0,1-0,2 sm oraliqda oskti belbog' tomondan bukish chizig'iga parallel ravishda baxyaqator yuritib, qotirma material qo'shimcha puxtalanadi. Belbog'ning o'ngi yubka tesarisiga qaratib qo'yiladi. Pastki taqilmasi ziyidan boshlab ustki taqilma ziyigacha 0,7-1,0 sm chok bilan tikib ulanadi. SHu bilan bir vaqtda ikkinchi ilgak ham tikib ketiladi. Belbog' yubkaning o'ngi tomonga, uning qirqimi ulangan chokdan 1,0 sm oshirib bukiladi va belbog' uchlari 0,5 sm kenglikda ag'darma chok bilan tikiladi. Burchaklarida 0,2-0,3 sm chok haqi qoldirilib, undan ortiqchasi qirqib tashlanadi. Belbog' burchaklari o'ngiga ag'darilib, to'grilanadi. Belbog' ikkinchi qirqimi 0,7 sm bukiladi va belbog' ulangan chokdan 0,2 sm pastroq tushirilib, shu bukilgan ziyidan 0,2 sm masofada bostirib tikiladi

YUbka orqa bo`lagidagi kesimga ishlov berish.

YUbkaning orqa bo`lagidagi o`rta chokda (ba`zan yon choklarda ham) ajratib qirqib hosil qilingan ochiq joy kesim deyiladi. Kesim hosil qilish uchun, bichiqda tikish haqi qoldiriladi. Kesimlar kiyim bezagi sifatida ham, kiyimni kiyib yurish qulay bo`lishi uchun ham xizmat qiladi. Kesim ziylari barqaror bo`lishi uchun uning tesakri tomoniga elimli noto`qima material (proklamelin, flizelin)dan bo`ylama qo'yiladi. Ot bo`lakning chap tomonidagi chok haqiga bo`ylama o`rta chiziqqacha yopishtiriladi . O`rta chok tikib, yo`rmalgandan so`ng yorib dazmollanadi. O`ng tomonda chokka 0,1-0,2 sm etkazmay kertim beriladi. O`ng tomonda kesim belgilangan chiziq bo`yicha bukib dazmollanadi va mashinada tikiladi, chap tomonda o`rta chok davomida chok haqi bilan bir chiziqda yotqizib dazmollanadi

YUbka etagini tikish.

YUbka etagini bukish uchun burlashda uning old va ort bo`laklari o`rtasidan bukilib, yon choklari, vitachkalari va boshqa simmetrik choklari bir-biri bilan ustma-kst keltirilib stolga yoyiladi – bunda yubkaning o`ngi tashqarida, tesakrisi esa ichkarida bo`lishi kerak. Andaza qo'yilib, bukish chiziqlari belgilanadi. YUbkaning etagi belgilangan chiziq bo`yicha bukib, ochiq qirqimini ichkariga bukib yashirin baxyali maxsus mashinada tikiladi. YUbka tez titilib ketadigang materialdan tikilayotgan bo`lsa uning etak qirqimi avval bir marta bukib-universal mashinada tikib olinadi yoki qirqimga tasma qo'yib tikib olinadi, keyin yashirin baxyali mashinada tikiladi.

